

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

U ovom vodiču

Po izgledu se Microsoft Excel 2010 veoma razlikuje od programa Excel 2003, tako da smo kreirali ovaj vodič kako bismo vam pomogli da skratite proces učenja. Nastavite sa čitanjem da biste saznali više o ključnim delovima novog interfejsa, otkrili novu besplatnu obuku za Excel 2010, pronašli funkcije kao što su „Pregled pre štampanja“ ili dijalog „Opcije“, razumeli kako da razmenjujete datoteke radnih svezaka sa osobama koje još uvek nemaju Excel 2010 i saznali kako da omogućite programske dodatke ili pristupite makroima i drugim naprednim funkcijama.

Priručna traka

Komande prikazane ovde uvek su vidljive. Omiljene komande možete dodati na ovu traku sa alatcima.

Kartice trake

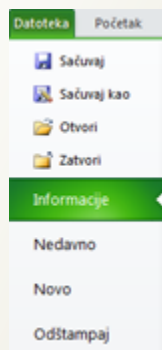
Izaberite bilo koju karticu na traci da biste prikazali dugmad i komande.

Grupe na traci

Svaka kartica trake sadrži grupe, a svaka grupa sadrži skup povezanih komandi. Ovde, grupa **Broj** na kartici **Početak** sadrži komande za prikazivanje brojeva kao valute, procenata itd.

Prikaz „Backstage“

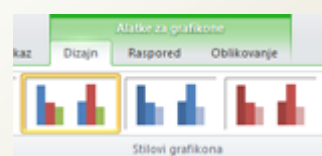
Izaberite karticu **Datoteka** da biste ušli u prikaz „Backstage“, gde možete da otvorite, sačuvate i odštampate Excel datoteke, kao i da upravljate njima.

Izaberite bilo koju karticu trake da biste izašli iz prikaza „Backstage“.

Kontekstualne kartice trake

Neke kartice se pojavljuju na traci samo kada su vam potrebne. Na primer, ako umetnete ili izaberete grafikon, videćete karticu **Alatke grafikona** koja sadrži tri dodatne kartice – **Dizajn**, **Raspored** i **Oblikovanje**.

Pokretanja dijaloga

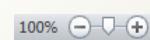
Ako vidite ikonu pokretanja dijaloga () pored bilo koje oznake grupe na traci, kliknite na nju da biste otvorili dijalog sa više opcija za tu grupu.

Promena prikaza

Kliknite na ovu dugmad da biste prikazali trenutnu radnu svesku u prikazu **Normalan**, **Raspored na stranici** ili **Pregled preloma stranica**.

Uvećavanje ili umanjivanje

Kliknite na dugme **Zum 100%** da biste izabrali nivo zumiranja ili prevucite klizač za zumiranje nadesno ili nalevo.

Skrivanje trake

Potrebno vam je više prostora na ekranu? Kliknite na ovu ikonu ili pritisnite kombinaciju tastera **CTRL+F1** da biste sakrili ili prikazali traku.

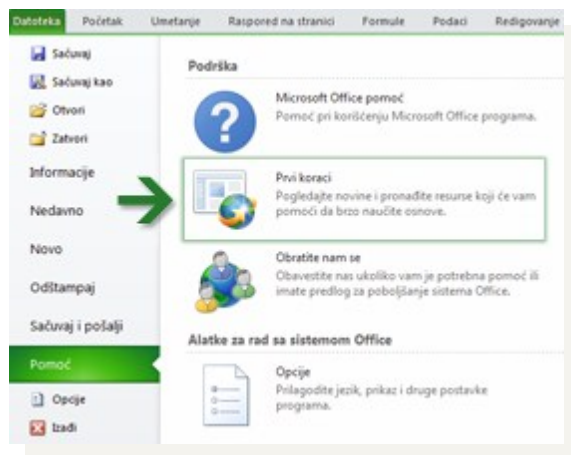
Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

Prvi koraci uz Excel 2010

Ako dugo koristite Microsoft Excel 2003, bez sumnje ćete imati pitanja o tome gde da pronađete Excel 2003 komande i dugmad trake sa alatcima u programu Excel 2010.

Imamo veliki broj besplatnih resursa koji su vam dostupni kako biste saznali više o programu Excel 2010, uključujući kurseve za obuku i vodiče za prelazak sa menija na traku. Da biste pronašli ove materijale, izaberite karticu **Datoteka** u glavnom prozoru programa i kliknite na dugme **Pomoć**. Zatim, u okviru **Podrška** izaberite stavku **Prvi koraci**.

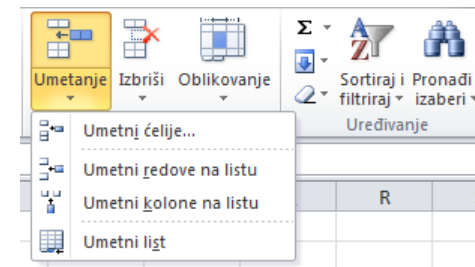

Na Veb stranici koja se otvara kliknite na veze ka stavkama koje vas interesuju. Tačnije, na interaktivni vodič za prelazak sa menija na traku koji zaista štedi vreme. Kada kliknete na bilo koju Excel 2003 komandu, on prikazuje gde se ta komanda nalazi u programu Excel 2010.

Gde su meniji i trake sa alatcima?

U programu Excel 2010, preko vrha glavnog prozora programa prostire se široka traka. To je traka koja zamenjuje stare menije i trake sa alatcima. Svaka kartica na traci ima drugačiju dugmad i komande koje su organizovane u grupe trake.

Kada otvorite Excel 2010, prikazuje se kartica trake **Početak**. Ova kartica sadrži veliki broj najčešće korišćenih komandi u programu Excel. Obratite pažnju na komande krajnje desno, na primer one koje ćete pronaći u grupama **Ćelije** i **Uređivanje**. One vam na prvi pogled mogu lako promaći. U grupi **Ćelije** pronaći ćete komande za umetanje, brisanje i oblikovanje listova, redova i kolona. U grupi **Uređivanje** koja se nalazi pored nje, pronaći ćete dugme **Automatski zbir**, kao i komande za popunjavanje i brisanje ćelija.

Traka prilagođava izgled kako bi se uklopila u veličinu i rezoluciju ekrana računara. Na manjim ekranima može biti prikazano samo ime grupe za neke grupe trake, ne i komande. U tom slučaju, jednostavno kliknite na strelicu na dugmetu grupe da biste otkrili komande.

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

Stvari koje ćete možda tražiti

Pregledajte dolenaavedenu tabelu da biste pronašli neke uobičajene i poznate stvari koje ćete možda tražiti u programu Excel 2010. Iako ova lista nije opsežna, predstavlja dobro mesto za početak. Da biste pronašli kompletnu listu Excel 2010 komandi izaberite karticu **Datoteka**, izaberite stavku **Pomoć** i stavku **Prvi koraci**.

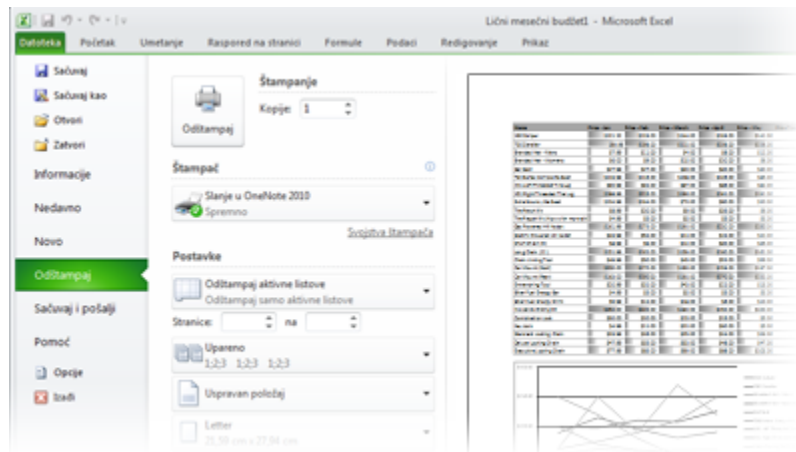
Za...	Izaberite stavku...	I pogledajte u...
Kreiranje, otvaranje, čuvanje, štampanje, pregled, zaštita, slanje ili konvertovanje datoteka		Prikaz „Backstage“ (kliknite na veze sa leve strane u ovom prikazu)
Umetanje, brisanje, oblikovanje ili pronalaženje podataka u ćelijama, kolonama i redovima		Grupe trake Broj, Stilovi, Ćelije i Uređivanje
Dodavanje izvedenih tabela, Excel tabela (ranije lista), grafikona, mini-grafikona, hiperveza ili zaglavlja i podnožja		Grupe trake Tabele, Grafikoni, Mini-grafikoni, Veze i Tekst
Podešavanje margina i preloma stranica, određivanje oblasti štampanja ili ponavljanje redova		Grupe trake Podešavanje stranice i Podesi razmeru da bi se uklopilo
Pronalaženje funkcija, definisanje imena ili rešavanje problema sa formulama		Grupe trake Biblioteka funkcija, Definisana imena i Nadzor formula
Uvoz podataka, povezivanje sa izvorom podataka, sortiranje podataka, filtriranje podataka, provera valjanosti podataka ili izvršavanje analize „šta ako“		Grupe trake Preuzimanje spoljašnjih podataka, Veze, Sortiranje i filtriranje i Alatk za podatke
Provera pravopisa, pregled i redigovanje ili zaštita radne sveske		Grupe trake Provera, Komentari i Promene
Prebacivanje iz jednog prikaza radnog lista ili aktivnih radnih svezaka u drugi, raspoređivanje prozora, zamrzavanje okana ili zapisivanje makroa		Grupe trake Prikazi radne sveske, Prozor i Makroi

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

Gde je pregled pre štampanja?

U programu Excel 2010 pregled pre štampanja više se ne pojavljuje u posebnom prozoru. Potražite ga u prikazu „Backstage“, pored drugih korisnih postavki koje se odnose na štampanje.

Izaberite karticu **Datoteka** i kliknite na dugme **Odštampaj**. Sa desne strane prozora prikazan je pregled izgleda trenutnog radnog lista kada se odštampa. Ako je radni list prazan, neće se pojaviti slika pregleda.

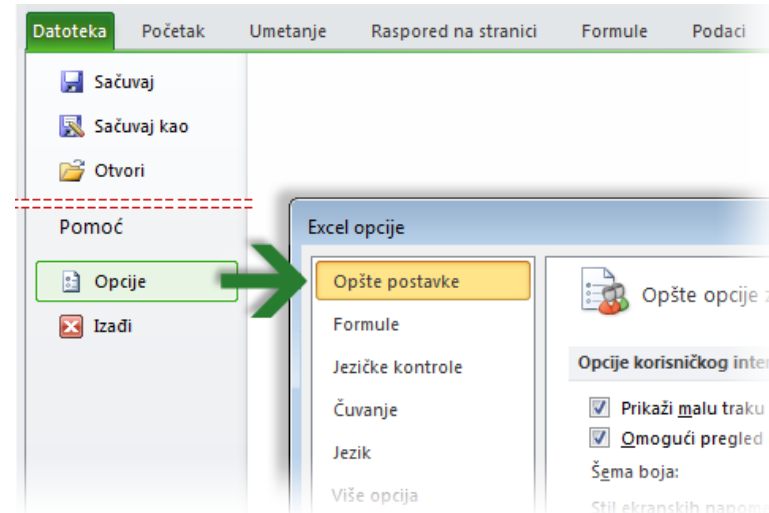
Možete koristiti levu stranu prozora za precizno podešavanje željenih postavki, na primer da biste sve kolone radnog lista uklopili na jednu odštampanu stranicu ili da biste promenili položaj stranice iz uspravnog u položen.

Ako želite da podesite dodatne opcije štampanja, kliknite na vezu **Podešavanje stranice** ispod opcija štampanja ili izaberite karticu **Raspored na stranici** na traci da biste zatvorili prikaz „Backstage“ i prikazali ostale opcije.

Šta se dogodilo sa stavkama Alatke | Opcije?

Tražite postavke programa Excel koje vam omogućavaju da kontrolišete stvari poput sledećih: koliko praznih listova da kreirate u novoj radnoj svesci ili koji font i veličina fonta treba da budu podrazumevani za radne listove?

Izaberite karticu **Datoteka** i kliknite na dugme **Opcije**. Time se otvara dijalog **Opcije programa Excel**, u kojem možete prilagoditi postavke i željene postavke programa Excel.

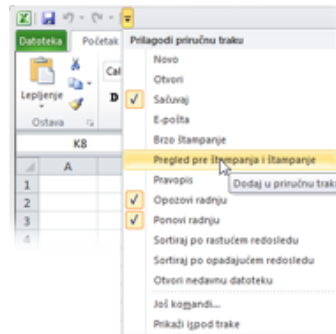

Nekoliko opcija u dijalogu **Opcije programa Excel** odnosi se samo na otvorenu radnu svesku ili na određeni radni list. Ostale opcije odnose se na ceo program Excel i utiće na sve radne sveske. Pored toga, neke željene postavke (npr. šema boja) biće primenjene na sve druge Microsoft Office 2010 programe koje ste instalirali.

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

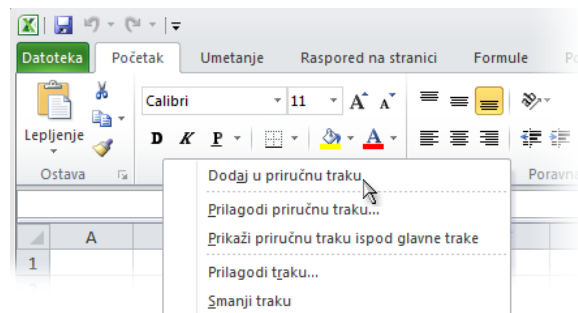
Neka vam omiljene komande budu nadohvat ruke

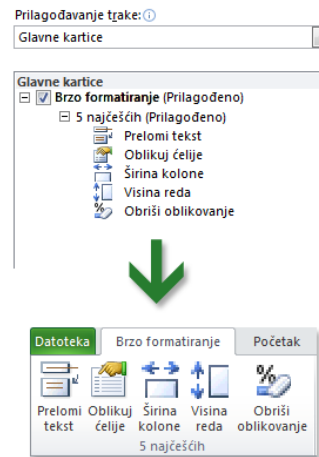
Priručna traka u gornjem levom uglu prozora programa Excel obezbeđuje prečice do komandi koje ćete često koristiti.

Ako dodate dugmad na ovu traku sa alatkama, sve omiljene komande mogu vam uvek biti vidljive, čak i kada promenite karticu trake.

Kliknite na strelicu nadole na priručnoj traci da biste uključili ili isključili bilo koju komandu na listi u priručnom meniju. Ako komanda koju želite nije prikazana na listi, pređite na karticu trake na kojoj se dugme pojavljuje i tamo kliknite na njega desnim tasterom miša. U priručnom meniju koji se pojavljuje izaberite stavku **Dodaj na priručnu traku**.

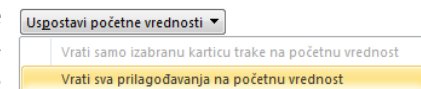
Kreiranje sopstvenih kartica ili grupa trake

Komande trake možete prilagoditi postavljanjem dugmadi u grupe trake tamo gde želite da se pojave ili kreiranjem sopstvenih kartica trake.

Kliknite desnim tasterom miša na bilo koju grupu trake i izaberite stavku **Prilagodi traku**. U dijalogu **Opcije programa Excel** koji se pojavljuje, možete zatim dodati komande sopstvenim karticama ili grupama. Na primer, možete kreirati karticu koja se naziva **Brzo oblikovanje**, a zatim dodati omiljene komande za oblikovanje u prilagođenu grupu na ovoj kartici.

Ako pogrešite, možete koristiti dugme **Poništi** da biste poništili sva prilagođavanja i vratiti se na podrazumevane („fabričke“) postavke.

Na traci se ne pojavljuju sve starije Excel komande, ali su i dalje dostupne. Ako ne možete da živite bez nekih od njih, jednostavno ih dodajte na traku ili priručnu traku.

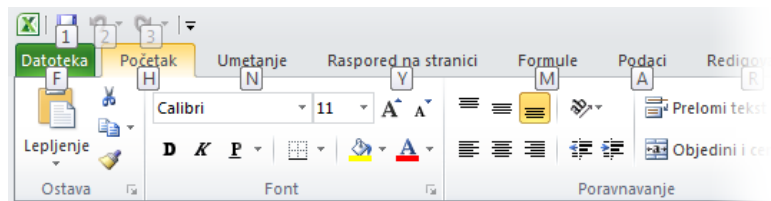
U dijalogu **Opcije programa Excel**, sa liste **Izbor komandi iz** izaberite stavku **Komande koje nisu na traci**. Zatim pronađite komandu koju želite i dodajte je u prilagođenu karticu ili grupu trake.

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

Uvod u savete o tasterskim prečicama

Excel 2010 obezbeđuje prečice za traku, koje se zovu „saveti o tasterskim prečicama“, tako da možete brzo da izvršavate zadatke bez korišćenja miša.

Pritisnite taster ALT da bi se saveti o tasterskim prečicama pojavili na traci.

Zatim pređite na karticu na traci pomoću tastature i pritisnite taster slova prikazanog ispod te kartice. U gorenavedenom primeru, treba da pritisnete taster N da biste otvorili karticu **Umetanje**, taster P da biste otvorili karticu **Raspored na stranici**, taster M da biste otvorili karticu **Formule** itd.

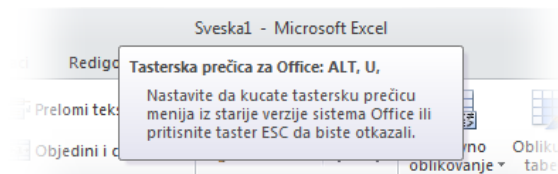
Kada se na ovaj način prebacite na karticu trake, svi dostupni saveti o tasterskim prečicama za tu karticu pojavljuju se na ekranu. Zatim možete da završite prečicu tako što ćete pritisnuti završni taster (ili tastere) za komandu koju želite da koristite.

Pritisnite taster ESC da biste se vratili za jedan nivo dok ste u sekvenci. Ako to uradite više puta zaredom, režim saveta o tasterskim prečicama biće otkazan.

Da li tasterske prečice i dalje funkcionišu?

Tasterske prečice iz programa Excel 2003 i dalje su dostupne u programu Excel 2010. Ako znate kako glasi tasterska prečica, otkucajte je. Na primer, kombinacija tastera CTRL+C i dalje kopira izabrane informacije u ostavu, kombinacija tastera CTRL+S i dalje otvara dijalog **Sačuvaj kao**, kombinacija tastera ALT+F11 i dalje otvara uređivač za Microsoft Visual Basic za aplikacije (VBA) itd.

Ako počnete da kucate tastersku prečicu ALT akceleratora, prikazuje se iskaćući okvir:

Ako znate celu tastersku prečicu koju želite, otkucajte je. Na primer, ako pritisnete tastere ALT, T, O zaredom, otvara se dijalog **Opcije programa Excel** (ranije Alatke | Opcije) itd. Slično tome, ako pritisnete tastere ALT, T, I, otvara se dijalog **Programski dodaci** (ranije Alatke | Programski dodaci) itd.

Ako se ne sećate (ili nikada niste naučili) ALT tasterske prečice, pritisnite taster ESC da biste otkazali i koristite savete o tasterskim prečicama.

Da biste videli čitavu listu podržanih tasterskih prečica u programu Excel 2010, pritisnite taster **F1** da biste otvorili Pomoć i potražite odeljak „tasterske prečice“.

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

Kako da radite sa osobama koje još uvek nemaju Excel 2010

Excel 2010 (i Excel 2007) radne sveske koriste novi format za čuvanje datoteka. Ako osobe sa kojim radite koriste druge verzije programa Excel, ne brinite – starije radne sveske ipak možete da otvarate i uređujete u programu Excel 2010, kao i da delite datoteke sa osobama koje još nemaju Excel 2010.

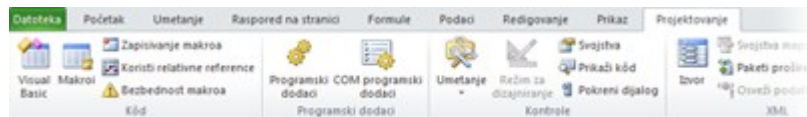
U programu Excel 2010...	Šta se događa?	Šta da radim?
Otvarate radnu svesku kreiranu u programu Excel 2003.	<p>U prozoru programa Excel 2010 videćete reči [Režim kompatibilnost] pored imena datoteke na naslovnoj traci.</p> <div> Analiza prodaje.xls [režim kompatibilnosti] - Microsoft Excel </div> <p>To vas obaveštava da, iako ste u programu Excel 2010, tehnički i dalje radite u starijem formatu datoteke i da nećete moći da koristite nove funkcije programa Excel 2010, kao što su mini-grafikoni i veća ograničenja za redove i kolone dok ne konvertujete datoteku u Excel 2010 format datoteke.</p>	<p>Da biste izašli iz režima kompatibilnosti i konvertovali datoteku verzije 2003 u novi Excel 2010 format, izaberite karticu Datoteka, izaberite stavku Informacije i kliknite na dugme Konvertuj.</p> <p>Pre nego što konvertujete datoteku, razmislite da li treba da sarađujete na radnoj svesci sa ljudima koji i dalje koriste Excel 2003 (ili čak stariju verziju). Ako je odgovor potvrđan, možda ćete želeti da nastavite da radite u režimu kompatibilnosti, te nećete biti dovedeni u iskušenje da koristite nove funkcije koje nisu podržane u starijem formatu datoteke.</p>
Čuvate radnu svesku kao Excel 2010 datoteku.	<p>Ako neko otvori radnu svesku u programu Excel 2003, pojavljuje se upit sa vezom za preuzimanje besplatnog paketa Compatibility Pack (pod uslovom da su najnoviji paketi zakrpa i usluga već instalirani). Compatibility Pack je potreban za Excel 2003 za otvaranje Excel 2010 radnih svezaka i interakciju sa njima.</p> <p>Ako ste u radnoj svesci koristili nove Excel 2010 funkcije ili oblikovanje, kao što su mini-grafikoni ili novi tipovi ikona uslovnog oblikovanja, korisnici programa Excel 2003 će možda videti upozorenja o nepodržanim funkcijama ili se oblikovanje ili funkcija možda neće pojaviti u datoteci.</p>	<p>Ako smatrate da će korisnicima programa Excel 2003 biti potrebno da vrše interakciju sa vašom Excel 2010 radnom sveskom, treba da pokrenete alatku „Kontrolor kompatibilnosti“ da biste se uverili da će datoteka i njima ispravno funkcionisati.</p> <p>Za proveru kompatibilnosti izaberite karticu Datoteka, izaberite stavku Informacije, kliknite na dugme Proveri da li postoje problemi, a zatim izaberite stavku Proveri kompatibilnost.</p> <p>Alatka vas obaveštava koje nove funkcije u programu Excel 2010 nisu podržane u starijim verzijama. Zatim možete odlučiti da uklonite ove funkcije da biste izbegli upozorenja u programu Excel 2003.</p>
Čuvate radnu svesku kao Excel 2003 datoteku.	<p>Ako neko otvori radnu svesku u programu Excel 2003, radna sveska će se normalno otvoriti – Compatibility Pack nije potreban.</p> <p>Ako ste u radnoj svesci koristili nove Excel 2010 funkcije ili oblikovanje, kao što su mini-grafikoni ili novi tipovi ikona uslovnog oblikovanja, korisnici programa Excel 2003 će možda videti upozorenja o nepodržanim funkcijama ili se oblikovanje ili funkcija možda neće pojaviti u datoteci.</p>	<p>Ne morate ništa da učinite.</p> <p>Kada sačuvate datoteku u starijem Excel 2003 formatu datoteke, kontrolor kompatibilnosti će se automatski pokrenuti i upozoriti vas o svim nepodržanim funkcijama. Zatim možete izvršiti sve neophodne promene dizajna u datoteci.</p>

Prelazak na Excel 2010

sa programa Excel 2003

Pronalaženje naprednih funkcija

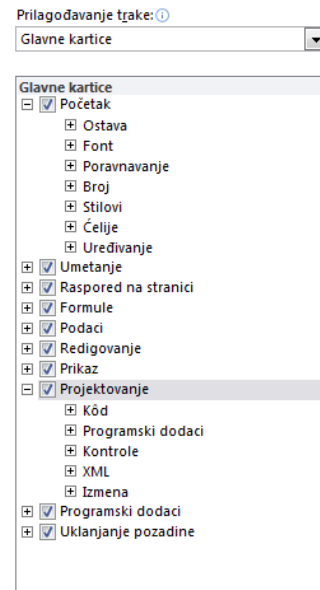
Ako planirate svakodnevno da koristite Excel 2010 za dizajniranje makroa, obrazaca i XML datoteka ili VBA rešenja, možete da dodate karticu **Projektovanje** na traku programa Excel.

Na traci izaberite karticu **Datoteka** i kliknite na dugme **Opcije**. U dijalogu **Opcije programa Excel** izaberite stavku **Prilagodi traku**, a zatim potvrdite izbor u polju za potvrdu **Projektovanje** na listi koja se pojavljuje sa desne strane. Kliknite na dugme **U redu** da biste zatvorili dijalog **Opcije programa Excel**.

Kartica **Projektovanje** sada se pojavljuje sa desne strane kartice **Prikaz** na traci.

Savet Ako želite samo da zapisujete makroe u programu Excel 2010, nije potrebno da dodajete karticu **Projektovanje**. Samo izaberite karticu **Prikaz** i potražite grupu **Makroi** sa desne strane.

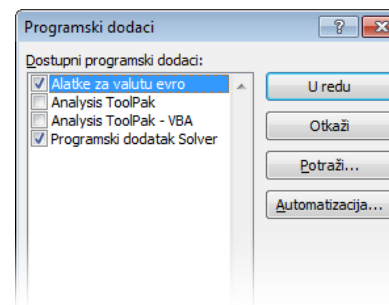

Omogućavanje programskog dodatka Solver i drugih programskih dodataka

Excel 2010 dobija se sa nekoliko programskih dodataka – programa koji se priključuju programu Excel da bi se obezbedila dodatna funkcionalnost. Ovo uključuje Analysis ToolPak i ažuriranu verziju programskog dodatka Solver. Međutim, ovi i drugi programski dodaci neće se pojaviti na traci ukoliko ih ne omogućite.

Excel programskim dodacima možete upravljati na dva načina:

- ◆ Ako ste omogućili karticu **Projektovanje** (kao što je opisano sa leve strane), izaberite je i pronađite grupu **Programski dodaci**. Zatim izaberite stavku **Programski dodaci** da biste otvorili dijalog **Programski dodaci**.
- ◆ Druga mogućnost je da izaberete karticu **Datoteka** i kliknete na dugme **Opcije**. U dijalogu **Opcije programa Excel** izaberite stavku **Programski dodaci**. U dnu ekrana potražite okvir **Upravljanje**. Uverite se da je izabrana stavka **Programski dodaci za Excel** i kliknite na dugme **Idi**.

U dijalogu **Programski dodaci** potvrdite izbor u poljima za potvrdu **Analysis ToolPak** i **Programski dodatak Solver** (kao i u svim ostalim koje želite) i kliknite na dugme **U redu**. Kada se omoguće, programski dodaci Analysis ToolPak i Solver pojavljuju se na kartici **Podaci**, u grupi **Analiza**.